

KAZANANLAR

LAETITIA COLOMBANI

KAZANANLAR
LAETITIA COLOMBANI

Özgün adı: Les Victorieuses
© Editions Grasset & Fasquelle, 2019

©2020 YAN PASAJ YAYINEVİ, İSTANBUL, TÜRKİYE

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-74632-2-7

1. Baskı: Ekim 2021

Çeviri: Gülşah Ercenk
Editör: Hevdan Sönmez
Redaksiyon: Şebnem Soral
Son Okuma: Ebru Dolkadir
Sayfa Tasarım: Bahadır Erşık
Kapak Tasarım: Füsun Turcan Elmasoğlu

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. ve Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mh. Devekaldırımı Cd. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No: 6/13 Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 20699

YAN PASAJ YAYINEVİ
Acıbadem Mh. Acıbadem Cd. 124/10 Kadıköy/İstanbul
Sertifika No: 49450
info@yanpasaj.com
www.yanpasaj.com

KAZANANLAR

LAETITIA COLOMBANI

Çeviren: Gülşah Ercenk

Laetitia Colombani; yapımcı, oyuncu, senarist ve roman yazarıdır. Fransa'da bir milyonun üzerinde satış rakamına ulaşan, kırk dile çevrilen ve yirmiden fazla ödül alan *Saç Örgüsü* adlı romanı 2020 yılında Yan Pasaj Yayınevi tarafından yayımlanmıştır. *Saç Örgüsü*, hâlihazırda sinemaya uyarlanmaktadır.

Gülşah Ercenk, 1991 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Cezayir Büyükelçiliğinde çevirmen, Paris Türk Büyükelçiliğinde büyükelçi sekreteri olarak çalıştı. Farklı yayınevlerine Fransızcadan Türkçeye kitaplar çevirdi. Hâlen Kanada'da yaşayan Ercenk, anaokulu öğretmenliğiyle birlikte çeviri yapmaya devam etmektedir.

Anneme,

Kızıma,

Saray'in bütün kadınlara...

*“Kadınlar ağlamaya devam ettikleri müddetçe
savaşmaya devam edeceğim.
Çocuklar aç ve soğukta kalmaya devam ettikleri
müddetçe savaşmaya devam edeceğim.
(...)*

*Kız çocukları sokakta kendilerini satmaya devam
ettikleri müddetçe savaşmaya devam edeceğim.
(...)*

*Savaşmaya devam edeceğim, savaşmaya devam
edeceğim, savaşmaya devam edeceğim.”*

–William BOOTH

*“Kesin olan şu ki ölümler, hatıraları çözünürlük ilkesi
gereği toprağa işlenmişcesine yaşadıkları yerde kalırlar.”*

–Sylvain TESSON, *Une Très Légère Oscillation*

*Zemin buz gibi soğuk.
Burada, kollarım iki yana açık, alnım soğuk taşın üstünde
yatarken aklıma gelen ilk düşünce bu.
Bugün burayı ebedi ikametgâhım olarak seçiyorum.
Ebediyete kadar kendimi Tanrı'ya adamaya yemin ediyorum.
Kararımı verdim.
Hayatımı bu duvarlar arasında geçireceğim.
Kendimi, onun bir parçası olmak için dünyadan soyutlamak
istedim.
Böylece dünyanın hem ortasındayım hem de uzağında.*

*Burada kendimi, etraftaki hareketli mahallelerde olduğundan
daha faydalı hissediyorum.
Zamanın durduğu bu manastırda,
Gözlerimi kapatıp dua ediyorum.*

*Duaya ihtiyacı olanlar için;
Hayatın yaraladığı, yıprattığı,*

*Yol kenarında bıraktığı insanlar için dua ediyorum.
Soğukta olan, aç olan,
Ümidini yitirmiş, şevkini kaybetmiş insanlar için dua ediyorum.
Hiçbir şeyi olmayanlar için dua ediyorum.*

*Dualarım manastırın duvarları arasından,
Bu bahçeden, bu bostandan,
Kışın buz gibi soğuk olan bu kiliseden,
Bana verilen bu hücre gibi odadan
Gökyüzüne yükseliyor.*

*Sizler bu dünyadan geçip giderken
Durmayın, dans etmeye devam edin.
Ben burada, sessizlikte ve gölgede dua ediyorum.
Bütün bu gürültü patırtının ortasında
Olur da düşerseniz
Sımsıcak ve güçlü bir elin,
Dost bir elin
Hiç yargılamadan
Sizi tutup düştüğünüz yerden kaldırması
Ve dans etmeye devam etmek üzere
Sizi hayatın girdabına geri döndürmesi için dua ediyorum.*

**İsimsiz bir rahibe,
Kutsal Haç Rahibe Manastırı,
XIX. yüzyıl**

1

Paris, bugün

Her şey bir anda oldu. Solène, Arthur Saint-Clair ile birlikte duruşma salonundan çıkıyordu. Ona, hâkimin kendisine karşı gösterdiği sert tutumu ve verdiği kararı anlayamadığını söylemeye hazırlanıyordu. Ağzını açmaya dahi vakti olmadı. Arthur Saint-Clair ani bir hamleyle cam korkuluğun üzerinden atladı. Kendini Adalet Sarayı'nın altıncı katından merdiven boşluğuna bıraktı. Bedeni, sonsuzluğu andıran birkaç saniye boyunca boşlukta süzöldükten sonra yirmi beş metre aşağıdaki zemine çakıldı.

Solène devamını hatırlamıyordu. Olayın görüntüleri bölük pörçük, ağır çekim bir film gibi gözünün önüne geliyordu. Bayılıp düşmeden önce çığlık atmış olmalıydı. Uyandığında duvarları beyaz badanalı bir odadaydı. Doktorun teşhisi iki kelimeden oluşuyordu: *burn-out*. Solène, doktorun kendisinden mi yoksa müvekkilinden mi bahsettiğini anlayamadı önce. Sonra hikâyenin bütün parçalarını bir araya getirmeyi başardı.

Vergi kaçakçılığıyla suçlanan nüfuzlu iş adamı Arthur Saint-Clair'i uzun zamandır tanıyordu. Kaç kere evlenip boşandığından sevgililerine, eski eşlerine ödediği nafakalara hatta yurt dışı seyahatlerinden çocuklarına getirdiği hediyelere kadar, hayatı hakkında her şeyi biliyordu. Sainte-Maxime'deki villasına, gösterişli bürosuna, Paris'in VII. Bölge'sindeki muhteşem dairesine defalarca gitmişti. Özel hayatına ve bütün sırlarına hâkimdi. Solène duruşmaya hazırlanmak ve hiçbir şeyi tesadüfe bırakmamak için aylarca çalışmış; gecelerini, tatillerini, bayramlarını feda etmişti. O çok iyi bir avukattı. Son derece çalışkan, mükemmeliyetçi ve sorumluluk sahibiydi. Yetenekleri, çalıştığı ünlü avukatlık bürosunda istisnasız herkes tarafından takdir ediliyordu. Hukuk dünyasının inişli çıkışlı olduğu herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Buna rağmen Solène böyle bir cezayı hiç beklemiyordu. Hâkim, müvekkilini hem hapis cezasına hem de milyonlarca avroluk tazminat ödemeye mahkûm etmişti. Hayatı boyunca ödese bitiremezdi. Adına leke sürülmüş, toplumdaki bütün itibarı yerle bir olmuştu.

Ve Saint-Claire buna tahammül edememişti. Kendini Paris Adalet Sarayı'nın derin ışık kuyusuna atmayı tercih etmişti.

Mimarlar bunun haricinde her şeyi düşünmüşlerdi. Mükemmel tasarımlı şık bir bina, bir "cam ve ışık sarayı" tasarlamışlardı. Binanın dış cephesini her türlü saldırıya direnç gösterecek malzemelerden seçmişler; girişine güvenlik kapıları, kontrol birimleri, kameralar yerleştirmişlerdi. Binanın bulunduğu alan her türlü izinsiz girişi engelleyecek biçimde elektronik kapılarla, görüntülü diyafonlarla ve son model ekranlarla donatılmıştı. Tasarımcılar planlarında tek bir şeyi atmışlardı: Adaletin zaman zaman, artık hiçbir ümidi kalmamış insanlara da dağıtıldığını. Altı katlı binanın duruşma

salonları beş bin metrekarelik bir avluya açılıyordu. Yirmi sekiz metre yüksekliğindeki tavanıyla insanın başını döndürüyordu. Adaletin mahkûm ettiklerinin aklına kötü fikirler sokması da cabasıydı.

Hapishanelerde mahkûmların intihar etmelerine engel olmak için her türlü güvenlik önlemi alınıyordu. Burada ise hiçbir önlem yoktu. Merdiven boşluklarının önüne basit korkuluklar konmuştu. Saint-Clair de tek adımda korkuluğu aşıp boşluğa atlamıştı.

Solène'e musallat olan bu görüntü bir an olsun aklından çıkmıyordu. Müvekkilinin Adalet Sarayı'nın mermer zemininde paramparça olmuş hâlde yatan bedeni gözünün önünden gitmiyordu. Ailesini, çocuklarını, dostlarını, çalışanlarını düşünüyordu. Ölmeden önce yanında olan ve onunla en son konuşan kişi kendisiydi. İçini kemiren pişmanlık duygusuna engel olamıyordu. Nerede hata yapmıştı? Ne söylemesi yahut ne yapması gerekirdi? Bu korkunç sonucu öngörüp bir önlem alabilir miydi? Arthur Saint-Clair'in nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu gayet iyi biliyordu, bununla birlikte bu hareketini açıklayamıyordu. Solène müvekkilinde en ufak bir ümitsizlik, çöküntü ya da patlamaya hazır bomba olduğunu sezdirecek bir işaret görmemişti.

Yaşadığı olayın şoku hayatında bir sarsıntıya yol açtı. Solène yıkıldı. Duvarları beyaz badanalı odada yataktan hiç çıkmadan, perdeleri dahi açmadan günlerce yattı. Işığa tahammülü yoktu. En ufak bir hareket için bile insanüstü bir çaba harcaması gerekiyordu. Çalıştığı avukatlık bürosundan gelen çiçeklerdeki kartları ve meslektaşlarının gönderdikleri moral mesajlarını okumaya dahi gücü yoktu. Benzini bittiği için aniden yolda kalan bir araba gibi duruvermişti. Henüz kırk yaşında tükenmişti...

Burn-out. Kelime İngilizcede kulağa daha hafif, daha modern geliyordu. *Depresyon* kelimesinden çok daha hoştu. Solène başta inanmamıştı. O değildi, hayır, bahsettikleri kişi kendisi değildi. Onun, dergilere sayfalarca içini döken o zayıf insanlarla alakası yoktu. Daima güçlü, aktif ve hareket hâlindeydi. O, ayakları sapasağlam yere basan bir insandı, en azından öyle olduğunu düşünüyordu.

“Mesleki sürmenaj sık görülen bir hastalıktır,” dedi psikiyatrist sakin ve tumturaklı bir sesle. Psikiyatristin kullandığı serotonin, dopamin, noradrenalin gibi tıbbi terimleri ve anksiyolitik, antidepresan, benzodiazepin gibi son derece renkli ilaç isimlerini tek kelime anlamadan dinledi. Psikiyatrist ona geceleri uyuyup sabahları uyanmasını sağlayacak birtakım ilaçlar yazdı. Yaşamasına yardımcı olacak haplar.

Oysa her şey gayet güzel başlamıştı. Refah düzeyi yüksek bir banliyöde doğan ve ailesinin kendisi için büyük ümitler beslediği Solène; akıllı, hassas ve çalışkan bir çocuktü. Anne babası hukuk fakültesinde profesör olan Solène’in bir de kız kardeşi vardı. Eğitim hayatı boyunca hiçbir güçlkle karşılaşmamış, yirmi iki yaşında Paris Barosu’na kabul edilmiş ve ünlü bir avukatlık bürosunda ortak olarak çalışmaya başlamıştı. Buraya kadar her şey normaldi. Elbette çok fazla çalışıyor; hafta sonlarını, gecelerini, tatillerini aldığı dosyalara feda ediyor, çok fazla uykusuz kalıyor, davalarının ve randevularının ardı arkası kesilmiyordu. Hayat, son sürat giden ve durdurulması mümkün olmayan bir tren hızıyla akıyordu. Bir de Jérémy vardı; öncekilerden çok daha fazla âşık olduğu ve bir türlü unutamadığı sevgilisi. Jérémy çocuk istemiyordu, bağlanmak istemiyordu. Bunu ona açıkça söylemişti ve bu seçim kendisine de uyuyordu. Solène, bir gün anne olma hayaliyle yaşayan o kadınlardan değildi. Hiçbir zaman kendini,

kaldırımında yorgun kollarıyla çocuk arabası iten genç annelerden biri olarak hayal etmemiştir. O zevki, ev kadını olmaktan pek mutlu görünen kız kardeşine bırakmıştı. Solène özgürlüğüne çok düşkündü, en azından öyle olduğunu söylüyordu. Jérémy ile ayrı evlerde yaşıyorlardı. Onlar modern bir çiftti: âşık ama bağımsız. Nihayetinde Solène ayrılığa hazırlıksız yakalanmış, düşüşü çok şiddetli olmuştu.

Birkaç haftalık tedaviden sonra duvarları beyaz badanalı odasından çıkıp hastanenin parkına inmeyi başardı. Bankta yanında oturan psikiyatrist, bir çocuğu pohpohlar gibi, gösterdiği gelişmeden dolayı onu tebrik etti. Tedavisine devam etmek kaydıyla yakında evine dönebileceğini söyledi. Solène bu haberi hiçbir sevinç belirtisi göstermeden karşıladı. Kendini, evinde tek başına, amaçsız ve plansız bulmak istemiyordu.

Paris'in şık mahallelerinden birindeki üç odalı, güzel dairesi birden gözüne çok büyük ve çok soğuk göründü. Dolaplardan birinde Jérémy'nin giderken almayı unuttuğu ve Solène'in gizli gizli giydiği kaşmir kazak vardı. Jérémy'nin çok sevdiği ve Solène'in nedenini bilmeden satın almaya devam ettiği yapay aromalı Amerikan cipsleri de vardı. Solène cips yemiyordu. Bir film veya televizyon seyrederken cips paketinin sesini duymaya tahammül edemiyordu. Oysa bugün o sesi bir kez daha duyabilmek için neler vermezdi. Kanepede yanında oturan Jérémy'nin cips paketinin sesini.

Büroya dönmeyecekti. Çok da anlaşılmas bir istek değildi bu. Adalet Sarayı'nın kapısından girme düşüncesi dahi midelerini bulandırıyor. Uzun bir süre o mahalleye ayak basmayacaktı. İstifa edecekti, yaygın tabirle barodan adını *çıkarttıracaktı*. Daha yumuşak olan bu tabir, bir gün geri dönme ihtimali olduğunu ima ediyordu aslında. Oysa geri dönmesi söz konusu değildi.

Solène psikiyatriste akıl hastanesinden çıkmaya korktuğunu itiraf etti. İşsiz, programsız, toplantısız, sorumluluklar olmadan bir hayatın neye benzediğini dahi bilmiyordu. Onu limana sımsıkı bağlı tutan halatlar olmazsa açıklara sürüklenmekten korkuyordu. “Başkaları için bir şeyler yapabilirsiniz,” dedi psikiyatrist. “Belki bir gönüllülük faaliyeti?” Solène bunu hiç beklemiyordu. Psikiyatrist, yaşadığı şeyin bir *anlam krizi* olduğunu ekledi. “Kendinizden çıkıp başkalarına yönelmeli, sabahları yataktan kalkmak için bir sebep bulmalısınız. Bir şeye veya birine faydalı olduğunuzu hissetmelisiniz.”

İlaç ve gönüllü olarak çalışmak dışında önerecek bir şey bulamamış mıydı yani? Bunun için mi on bir yıl boyunca eğitim almıştı? Solène sarsılmıştı. Gönüllülük faaliyetlerine karşı değildi ama kendinde bir Rahibe Teresa ruhu olduğunu hiç zannetmiyordu. Yataktan bile güçlkle çıkıyorken kime, nasıl bir faydası dokunabilirdi ki? Ama psikiyatrist kararlı görünüyordu. “Deneyin,” diye ısrar etti çıkış belgesini imzalarken.

Solène günlerini evde, kanepede uyuyarak ve daha alır almaz pişman olduğu dergileri karıştırarak geçiriyordu. Ailesiyle arkadaşlarının telefonları ve ziyaretleri, içine düştüğü melankoliden çıkmasına yetmemişti. İçinden hiçbir şey yapmak gelmiyor, kimseyle konuşmak istemiyordu. Her şey canını sıkıyordu. Salonla odası arasında amaçsızca dolanıyordu. Ara sıra köşedeki bakkala kadar gitmek ve eczaneden biten ilaçlarını almak için sokağa çıksa da hemen geri dönüp kendini yeniden yatağa atıyordu.

Boş olduğu bir öğleden sonra –diğer bütün öğleden sonraları gibi– bürodaki meslektaşlarının, *burn-out*’undan kısa bir süre önce, kırkıncı yaş günü vesilesiyle hediye ettikleri ve neredeyse hiç kullanmadığı son model MacBook bilgisayarının başına oturdu. Gönüllü çalışmak... Neden olmasın?

Arama motoru onu Paris Belediyesi'nin internet sitesinde çeşitli dernekler tarafından yayımlanan ilanların olduğu sayfaya yöneltti. Alan adı bir hayli şaşırtıcıydı: *angajeoluyorum.fr*. “Bir tıkla kendinizi adayın!” diyordu ana sayfada. Ardından pek çok soruya cevap vermek gerekiyordu: *Nereye yardım etmek istiyorsunuz? Ne zaman? Nasıl?* Solène'in hiçbir fikri yoktu. Açılır menüde bir görev listesi yer alıyordu: okuma-yazma bilmeyenlere okuma-yazma dersleri vermek, Alzheimer hastalarını evlerinde ziyaret etmek, bisikletle yiyecek dağıtmak, sokaktaki evsizlere gece ziyaretinde bulunmak, borç içindeki ailelere yardımcı olmak, yoksul mahallelerdeki çocukların ödevlerine yardım etmek, yurттаş tartışmalarında moderatörlük yapmak, tehlike altındaki hayvanları kurtarmak, göçmenlere yardım etmek, işsizlere rehberlik etmek, huzurevinde konferans vermek, hastanelerde animasyon yapmak, hapisanelere ziyarete gitmek, giyecek dağıtmak, engelli lise öğrencilerine ders vermek, SOS Dostluk Hat-tı'nda telefona cevap vermek, ilk yardım kursu vermek... *Koruyucu melek* görevi bile vardı. Solène gülümsedi, onun koruyucu meleği nereye gitmişti? Çok uzağa uçmuş ve yolunu kaybetmiş olmalıydı. Aramayı bıraktı, zira ilanların çokluğu karşısında akli iyice karışmıştı. Bütün bu davalar son derece asildi ve her biri savunulmayı hak ediyordu. Bir seçim yapmak imkânsızdı.

Bütün derneklerin istedikleri tek şey, zamandı. Kuşkusuz, her saniyenin sayılı olduğu bir toplumda vermesi en zor olan şey buydu. Zamanını vermek; gerçekten angaje olmak, kendini adamak demektir. Solène'in zamanı vardı ama kesinlikle enerjisi yoktu. Kendini buna hazır hissetmiyordu. Aşırı zor bir teşebbüstü, çok fazla yatırım gerektiriyordu. Para vermeyi tercih ederdi, en azından çok daha az bağlayıcı bir eylemdi bu.

Vazgeçtiği için kendini bir korkak gibi hissediyordu. Mac-Book'unu kapatıp kanepeye geri dönecekti. Bir saat, bir ay, bir yıl boyunca uyuyacaktı. Düşünmemek için ilaçlarla beynini uyuşturacaktı.

Tam bilgisayarını kapatacağı sırada gözü bir şeye takıldı. Sayfanın en altında, gözünden kaçmış küçük, birkaç kelimelik bir ilan vardı.

A rzuhâlcı aranıyor. Başvurularınızı bekliyoruz.
Solène ilanı okuyunca bütün bedenini tuhaf bir ürperti kapladı. *Arzuhâlcı*. Her şeyin yüzeye çıkması için tek bir kelime yetmişti.

Avukatlık Solène'in hayalindeki meslek değildi. Küçük bir kız çocuğuyken oldukça zengin bir hayal gücüne sahipti. Lisedeyken özellikle edebiyat dersinde çok başarılıydı. Bütün öğretmenleri çok yetenekli olduğunu söylüyordu. Daha o yaşta defterler dolusu şiir ve hikâye yazmıştı. İçin için bir gün yazar olmayı hayal ediyordu. Kendini Colette gibi dizlerinin üzerinde kedisıyla, Virginia gibi *kendine ait bir odada*, çalışma masasının önünde oturmuş yazı yazarken hayal ediyordu.

Anne babasına yazar olmak istediğini söylediğinde bu seçimini onaylamamışlardı. Her ikisi de hukuk fakültesinde profesör olan anne babası, alışılmışın dışındaki yollara ve sanatla ilgili mesleklere kuşkuyla bakıyordu. Solène ciddi ve toplumda kabul gören bir meslek seçmeliydi. Önemli olan buydu.

Ciddi bir meslek olmalıydı. O mesleğin sizi mutlu etmesi önemli değildi.

Babası, “Yazarlık para kazandırmıyor,” demişti. “Hemingway gibi bir yazar olunca başka tabii, ama o...” cümlesinin sonunuysa getirmemişti. Solène bunun ne anlama geldiğini anlamıştı. *Şeye bağlı...* demek istemişti. Yeteneğine bağlı. Ayrıca diğerlerine de bağlı. Elimizde olmayan ve gözümüzü korkutan pek çok şeye bağlı. *Vazgeç*, demek istiyordu. *Hiç hayal kurma.*

“Hukuk oku,” demişti. “Yazarlık her zaman kendin için yapabileceğin bir şey nasıl olsa.” Solène bütün ümitlerini, dizlerinin üzerindeki kedisini, Virginia romanlarını yutkunmuştu. İtaatkâr bir asker gibi hizaya girmişti. Anne babası, kızlarının avukat olmasını istiyordu ve o da bu isteklerine uyacaktı. Kendi planlarını gerçekleştiriyorsa onlarınkini gerçekleştirecekti. Annesi, “Hukuk okumak insanı pek çok yere taşır,” demişti. Yalan söylemişti. Hukuk hiçbir yere taşımıyordu. Sadece, insanı yine kendine döndürüyordu. Solène’i, hukuka harcadığı onca yılı unutmaya çabaladığı o duvarları beyaz badanalı odaya sürüklemişti. Anne babası hastanede onu ziyarete geldiklerinde neden kendini bu duruma soktuğunu anlamadıklarını söylemişlerdi. “Her şeyin var,” demişlerdi. “Ünlü bir avukatlık bürosunda bir işin, güzel bir dairen...” *Peki, başka?* diye düşünmüştü Solène acıyla. Hayatı başkalarına gösterilen bir örnek daireye benziyordu. Fotoğraf çok güzel görünse de en önemli şeyden yoksundu; içinde kimse yaşamıyordu. Aklına Marilyn Monroe’nun onu çok etkileyen sözü geldi: “Kariyer sahibi olmak iyi bir şeydir, ancak geceleri ayaklarınızı ısıtan kariyeriniz değildir.” Solène’in ayakları buz gibi soğuktu. Kalbi de.

Çocukluk hayallerini unutmak zor bir şey değildir, bunun için düşünmemek yeterlidir. Tıpkı terk etmek üzere

olduğunuz evin eşyalarını örtüyle kapattığınız gibi, üzerlerine bir örtü çekersiniz, olur biter. Başlarda Solène, ortağı olduğu avukatlık bürosundaki işinden artakalan bütün boş zamanlarını yazarak geçiriyordu. Ancak zamanla daha az yazabilir olmuştu. Yoğun iş programının arasında kelimelere yer veremez olmuştu. Avukatlık, büyük bir titizlikle yapılması gereken bir işti; Solène de işinde çok mükülpesentti. İşi yavaş yavaş izin günlerini, tatillerini, hafta sonlarını, gecelerini kemirmeye başlamıştı. Bir türlü doymak bilmeyen bir canavar gibi, bütün aktivitelerini, arkadaşlarıyla geçirdiği bütün zamanları yutup yok etmişti. Aşklarını da. İlişkileri oluyordu olmasına ancak bir süre sonra sevgilileri işiyle yarışamayacaklarını anlayıp pes ediyorlardı. Sabaha kadar çalışılan geceler, bürodaki acil bir iş yüzünden kaçırılan yemekler ve son anda iptal edilen tatiller bütün ilişkilerinin hakkından gelmişti. Her şeye rağmen Solène, zoraki yürüyüşüne devam ediyordu. Acı çekmeye, ağlamaya vakti yoktu.

Ta ki Jérémy'ye kadar.

Son derece çekici, kültürlü, esprili bir avukat olan Jérémy ile Paris Barosu başkanlık seçiminde tanışmışlardı. Aynı meslekten olmaları Solène'e güven vermişti. Öncelikleri de aynı olduğundan Jérémy'nin kendisini anladığını düşünüyordu. Oysa arkadaşı, "Bir avukat çiftte içlerinden biri fazladır," diyerek onu uyarmış ve yanılmamıştı. Jérémy onu, Solène'in acil bir dosya yüzünden son anda gidemediği bir yemekte tanıştığı, ondan daha az parlak ama ondan daha fazla müsait başka bir kadın için terk etmişti.

Arzuhâlcî. Kelimeler çok güçlüydüler. Âdeta saatli bomba gibiydiler. Solène uzun süre ilanının başlığına baktı. Altında Tüy Kalem Dayanışma Derneği'nin internet adresi vardı. Üzerine tıklayınca açılan sayfada görev detaylı bir şekilde açıklanmıştı:

Her türlü yazı işinde yardımcı olmak üzere, yazılı iletişim alanında çalışan bir kişi aranıyor. Şahsi mektuplardan resmî makamlara yazılan dilekçelere kadar farklı nitelikte yazılar talep edilebilir. Başvuracak kişilerde aranan özellikler: çok yönlülük; söz dizimi, imlâ ve dil bilgisi kurallarına hâkimiyet, güçlü ifade yetkinliği, idari kurumlar hakkında bilgi sahibi olmak, internet ve bilgisayar programlarına hâkim olmak. Hukuk ve ekonomi alanlarında eğitim almış olmak tercih sebebidir.

Solène aranan bütün özelliklere sahipti. İlane her açıdan uyuyordu. Üniversitede bütün hocaları üslubunun akıcılığına ve kelime haznesinin genişliğine övgüler düzüyorlardı. Büro-daki meslektaşları raporlarını hazırlarken, “Sen çok iyi yazıyorsun,” diyerek sık sık ona akıl danışıyorlardı.

Kelimelerini ihtiyacı olanların hizmetine sunmak hiç fena fikir değildi doğrusu. Bunu becerebilirdi. Evet, bunu yapabiliirdi.

İlanda bir de *iyi bir dinleyici olmak* yazıyordu. Solène müvekkillerinin karşısında geri planda durmayı ve onları dinlemeyi öğrenmişti. İyi bir avukat, aynı zamanda iyi bir psikolog ve sırdaştı. Bugüne kadar sayısız itiraf, hiç kimseye söylenmemiş sayısız sır dinlemiş; pek çok gözyaşı silmişti. Bu konuda oldukça yetenekliydi. İnsanlar ona kolay açılıyorlardı.

“Kendinizden çıkmanız gerek,” demişti psikiyatristi. “Bir şeye yahut birine faydalı olduğunuzu hissetmeniz gerek.” Solène daha fazla düşünmeden derneğin “iletişim” ikonuna tıkladı. Mesajını yazıp gönderdi. Sonuçta bu; kanepede, oturduğu yerde yavaş yavaş ölmekten daha iyiydi. Hem sonra Tüy Kalem Dayanışma Derneği çok hoş bir isimdi, denemekle hiçbir şey kaybetmezdi.

Ertesi sabah derneğin sorumlusundan bir telefon aldı. Adı Léonard’dı. Telefondaki ses son derece berrak ve neşeliydi. Hemen o gün Paris’in XII. Bölge’sindeki bürosunda

görüşmeyi teklif etti. Hazırlıksız yakalanan Solène, teklifi kabul edip adresi not etti.

Giyinmeye hiç gücü yoktu. Evin içinde sürekli eşofmanlarla dolaşüyor, bakkala giderken üzerine bir tayt ile Jérémy'nin eski kazağını geçiriyordu. Evden çıkmak işkence geliyordu. Gitmemeyi düşündü. Paris'in o uzak mahallesine gitmek için metroya binmek istemiyordu. Kendisine sorulacak sorulara cevap verebileceğinden hatta birileriyle konuşabilecek hâlde olduğundan emin değildi.

Ama telefondaki ses ona son derece sempatik gelmişti. Solène ilaçlarını aldıktan sonra verilen adrese gitti. Derneğin olduğu yer gözüne hiç çekici gelmedi. Bir çıkmaz sokağın dibinde, harabe bir binadaydı. Giriş kapısını açamadı; binadan çıkan kiracılardan biri, "Diyafon çalışmıyor," dedi. "Asansör de." Solène, Tüy Kalem Dayanışma Derneği'nin merkezine beş kat merdiven çıkarak ulaştı. Kırk yaşlarında bir erkek onu kollarını açarak karşıladı. Tanışmaktan memnun olmuş gibiydi, onu gururla "derneğin merkezi" dediği küçücük ve son derece dağınık bir büroya soktu. Solène, mükemmel bir düzen içindeki dairesini düşündü ve böyle bir şantiyenin ortasında çalışmanın nasıl mümkün olabildiğini merak etti.

Léonard bir sandalyenin üzerindeki mektup yığınının kaldırıp oturmasını söyledi. Kahve isteyip istemediğini sordu, Solène asla kahve içmediği hâlde –çayı tercih ediyordu– kabul etti. Kahve çok acı ve soğuktu. Nezaketsizlik etmemek için kendini içmeye zorlarken gelecek sefere teklifi reddetmeye karar verdi.

Léonard gözlüklerini takıp şaşkın bir yüz ifadesiyle öz geçmişini inceledi. Genellikle, evde oturmaktan sıkılan emeklilerin başvurularını görmeye alışkın olduğunu, ilk defa büyük bir avukatlık bürosunda çalışan bir avukattan başvuru aldığını itiraf etti. Solène onu buraya getiren nedenlerden

bahsetmedi. Depresyonundan, *burn-out*'tan, Arthur Saint-Clair'in hayatını altüst eden ölümünden bahsetmedi. Kariyer değiştirmek istediğini söylemekle yetindi. Özel hayatını anlatması, tanımadığı bir insanla herhangi bir yakınlık içine girmesi söz konusu olamazdı. Buraya bunun için gelmemiştir. Léonard öz geçmişini okumaya devam ederken Solène, onun arkasındaki duvarda asılı olan çocuk resimlerine baktı. Resimlerden birinin altına acemi bir el *Seni sevyoğum* yazmıştı. Masasının üzerinde kilden, *el yapımı* bir dinazor; kâğıt ağırlığı görevi görüyordu. "Bir Deltadromeus," diye belirtti Léonard. "T-Rex'e benziyor ama bacakları daha ince. Çoğu zaman ikisini karıştırıyorlar." Solène onaylar gibi başını salladı. İnsanın bir hayatının olması buydu demek; dinazor isimlerini bilmek ve imla hatalarıyla dolu sevgi sözlerini biriktirmek.

Léonard öz geçmişini geri verirken diplomalarından ve mesleki kariyerinden dolayı onu tebrik etti. Profili mükemmeldi! Dernek için bulunmaz bir fırsattı! Ne zaman başlayabilirdi? Solène afallamıştı, bir an ne diyeceğini bilemedi. Yaptığı en kısa iş görüşmesi olmuştu bu. Avukatlık bürosuna ortaklık için başvurduğunda geçtiği çok aşamalı mülakatları hatırlıyordu. Son derece uzun ve yıpratıcı bir süreçti. O kadar sıkı bir mülakat beklemiyordu elbette ama en azından deneyimleri hakkında birkaç soru soracaklarını düşünmüştü. "Gönüllü eksikliği çekiyoruz," diye itiraf etti Léonard. "Son zamanlarda iki emekli gönüllümüz peş peşe vefat etti." Bu detayın pek çekici gelmeyeceğini fark etmiş olmalı ki gülererek, "Derneğin bütün üyeleri ölmüyor tabii," dedi. "Bazen hayatta kalanlar da oluyor." Solène elinde olmadan gülümsedi. Léonard biraz abartılı bir tip olmakla birlikte antipatik değildi. Onun enerjisi karşısındakine de geçiyordu. Derneğin adaylara genellikle iki günlük bir eğitim verdiğini, ancak onun durumunda bunun gereksiz olduğunu ilave etti. Solène

fazla nitelikliydi, adapte olmakta güçlük çekmeyecekti. İdari mektuplar yazmak, resmî belgeleri doldurmak, öğüt vermek, rehberlik etmek, kendisinden yardım isteyecek kişilere eşlik etmek bilmediği şeyler değildi.

Léonard masasının üstündeki yığının ortasından bir kâğıt çıkarırken herkesin onun çok dağınık olduğunu düşündüğünü, oysa kendisinin her belgenin tam olarak nerede durduğunu gayet iyi bildiğini söyledi. Ona önerdiği görev, zor durumdaki kadınların kaldığı bir sığınmaevindeydi. Haftada bir saat gidip orada yaşayan kadınların yazışmalarına yardım edecek birine ihtiyaç vardı.

Solène hemen cevap vermedi. Kadın sığınmaevinde çalışma fikri hiç cazip değildi. Daha çok, bir belediyeye ya da resmî bir kuruluşa gönderileceğini düşünmüştü. Sığınmaevideyince insanın aklına işsizlik ve sefalet geliyordu. Açıkçası buna hazır değildi. Mesela bir valilik çok iyi olurdu... Léonard başını salladı, elinde öyle bir iş yoktu. Kâğıt yığınının ardında yeniden kaybolduktan sonra iki ilan daha çıkardı. Uzak banliyölerden birinde bir hapisane... ve ölüm döşeğindeki hastalar için palyatif bakım ünitesi. Solène'in içi daraldı. Avukat olarak hapisanelere çok gitmişti, zaten çok şey vermişti, uzak olsunlardı. Palyatif bakım ünitesine gelince... Depresyondan çıkmaya çalışan biri için önerilecek en iyi şey olmasa gerekti. Bir an, ardına dahi bakmadan oradan kaçmak istedi. Kendine burada ne işi olduğunu sordu. Nasıl olmuştu da kendini bu unutulmuş mahalledeki karanlık büroda bulmuştu? Burada ne arıyordu?

Léonard tıpkı hâkimin vereceği kararı bekleyen bir sanık gibi, ümit dolu bakışlarla ağzından çıkacak cevabı bekliyordu. Solène hayır demeye cesaret edemedi. Kendinde, buraya kadar gelip beş kat merdiven çıkacak ve hayatında içtiği en kötü kahveyi yudumlayacak cesareti bulmuştu. Oysa bir ay önce

yataktan çıkacak hâlde bile değildi. Çabasını sürdürmeli, devam etmeliydi.

“Tamam. Sığınmaevi olsun.”

Léonard'ın yüzü; biri, kalın gözlüklerinin arkasında bir ışık yakmış gibi aydınlandı. Hiç beklemediği bir hediye almış bir çocuk gibiydi. Hemen sığınmaevinin müdiresini arayıp haber verecekti! Müdire, Solène'i bizzat karşılayacaktı. Ona bu ilk seansta eşlik edemeyeceği için üzgündü, kendisi de fakir mahallelerde üç ayrı görev yürüttüğünden müsait değildi. Ama her şeyin yolunda gideceğinden emindi! Kendisini ne zaman isterse arayabilirdi... Derneğin broşürünün arkasına cep telefonunu yazıyordu, kartviziti yoktu, bir ara bastırarsa iyi olacaktı. Ayağa kalkıp Solène'i çıkışa kadar geçirdi, iyi şanslar diledikten sonra onu koridorda bir başına bırakıp kapıyı kapattı.

Solène itiraz etmek için ağzını açıp iki kelime etmeye fırsat bulamadı. Eve dönerken kendini oyuna getirilmiş gibi hissetti ve bu duygudan hiç hoşlanmadı. Léonard fazla ileri gitmişti ve o da buna engel olmak için hiçbir şey yapmamıştı. *Arzuhâlcî*, kulağa güzel geliyordu; muhtemelen gerçek o kadar güzel olmayacaktı. Kelimenin tuzağına düşmüştü. İhtiyatı elden bırakmıştı.

Psikiyatristin yazdığı bir avuç ilacı yutup kendini yatağa attı.

Uykuya dalmadan önce vazgeçmek için çok geç olmadığını düşündü.